

Syndikalism och Anarkosyndikalism

Augustin Souchy

1925

Innehåll

Den rena anarkismen	3
Neutralitetssyndikalismen	4
Anarkosyndikalismen	5

Inom den internationella frihetliga rörelsen har under senare tiden den frågan ånyo dykt upp, vilken rörelse man skall giva företräde, syndikalismen eller anarkismen. För ett par månader sedan grep Errico Malatesta ordet i denna fråga. Enligt Malatesta står syndikalismen kort och gott på samma plan som den reformistiska fackföreningsrörelsen. Han vill icke medgiva, att syndikalismen har samma ideal, som den kommunistiska anarkismen. Han hyser den uppfattning, att syndikalismen av natur är stationär och reformistisk, då den har till uppgift att sysselsätta sig med arbetarnas dagliga strider, att gå i breschen för högre löner och bättre arbetsbetingelser. Och denna verksamhet medför nödvändigtvis, enligt Malatesta, att syndikalismen fastnar i dessa dagsstrider och icke kan rycka upp sig till den slutgiltiga kampen mot varje förtryck och utsugning. Denna kamp kan, enligt Malatestas förmenande, endast anarkisterna föra, vilka måste sammansluta sig i särskilda organisationer för denna uppgift.

Å andra sidan finns det syndikalister, som äro motståndare till anarkismen. De hysa den uppfattning, att syndikalismen är sig själv nog och överflödiggör alla andra riktningar och ideologier. Anarkismen ställes av dem på samma linje som de politiska partierna. För dem måste syndikalismen stå utanför varje politiskt parti, utanför alla filosofiska system eller religiösa bekännelser. Avviker syndikalismen från dessa grundsatser, då kommer arbetarörelsens enhet och sammanhållning att sättas på spel genom politiska eller filosofiska stridigheter, slagkraften mot klassmotståndarna kommer att försvagas och syndikalismen blir icke i stånd att gå i land med sin uppgift.

Båda dessa riktningar äro numera otidsmässiga. De erfarenheter vi ha från de revolutionära händelserna i Ryssland och Centraleuropa, peka bort över dessa förkrigsuppfattningar och syndikalism och anarkism.

Först blir det då nödvändigt att fastställa begreppen. Med anarkism avse vi icke här den gamla kollektivistiska anarkismen, ej heller den individualistiska anarkismen, men den kommunistiska, vilken som rörelse numera är den förhärskande. Och med syndikalism mena vi icke det, som man i de romanska länderna kallar fackföreningsrörelse, utan den speciella riktning av revolutionär fackföreningsrörelse, som har ett självständigt samhällligt ideal i enlighet med vad man i de germanska länderna menar med syndikalism. Betraktar man syndikalismen som vanlig fackföreningsrörelse, så har Malatesta och den riktning han representerar icke så orätt, när de beteckna den som reformistisk. Även när man betraktar den rena syndikalismen, som vill vara sig själv nog, kan man förstå Malatestas betraktelsesätt. Det var just den franska förkrigssyndikalismen, som ständigt mer och mer utvecklade sig till absolut självtillräcklighet och därmed föll offer för reformismen å ena sidan och bolsjevismen å andra sidan.

Den rena anarkismen

Denna hyser den uppfattning, att propagandan och förberedelserna till den sociala revolutionen endast kan föras av anarkistiska sammanslutningar eller organisationer. Anarkisterna själva måste överallt, var det gives något tillfälle, kämpa för revolutionen och dess frihetsideal: inom kooperationen såväl som inom fackföreningarna, på det kulturella, det antimilitaristiska såväl som det politiska området. Anarkisterna måste vara verksamma på det sociala livets alla områden och utsträcka sin propaganda till alla samhällliga lager. Denna åskådning leder slutligen dithän, att den anarkistiska rörelsen ovillkorligen får karaktären av ett politiskt parti. Egentligen har denna anarkistiska riktning, som i Malatesta och Luigi Fabri har sina mest framträdande representanter, ingenting att inväna mot partibeteckningen, varvid ordet parti visserligen icke får fattas i det parlamentariska partiets trånga mening.

Huvudskälet för att dessa rena anarkister anse anarkistiska särorganisationer vara nödvändiga vid sidan av de syndikalistiska organisationerna är det, att de syndikalistiska organisationerna är det, att de syndikalistiska organisationerna, enligt deras uppfattning, äro bundna vid dagskampen och icke i stånd att föra de förberedande striderna för den sociala revolutionen. Men låt oss vända på saken och fråga: äro de rent anarkistiska organisationerna bättre eller över huvud taget i stånd till att föra förberedelsestriderna för den sociala revolutionen?

De anarkistiska organisationerna stå utanför den samhällliga produktionsprocessen. Den sociala revolutionen kan icke begränsas till det politiska området, utan måste framförallt gripa in på det ekonomiska området,

eljes blir den ett rent politiskt system, eller blott ett ombyte av personer. De viktigaste uppgifterna vid revolutionens utbrott äro besittningstagandet av jord och grund, transportmedlen, gruvorna, fabriker o. s. v., besättandet av företagen och fortsättandet av produktionen för täckandet av folkets behov och framförallt för att kunna stilla hungern. Lyckas detta, då behöver man icke frukta för revolutionens utgång. Men vem kan göra detta? Anarkisterna? Så långt de verka i de ekonomiska organisationerna - ja. Men som organisation för en politiskt och kulturellt revolutionär propaganda stå de fjärran från det omedelbara ingripandet. De nödgas således taga till uppgift, att ingripa i den ekonomiska revolutionsprocessen. Men därmed måste de upphöra att vara rena anarkister, och deras organisationer komma då med eller mot deras vilja att få en anarkosyndikalistisk karaktär. Därför äro proletarietets revolutionära ekonomiska organisationer de organ, som äro kallade att vidtaga förberedelserna för ett slutligt ingripande och kallade till genomförandet av den sociala revolutionen. Man ser alltså, att den sociala revolutionen behöver revolutionära ekonomiska organisationer. Om man således i första rummet syftar till den sociala revolutionen, då kan man icke komma ifrån att ägna bildandet av revolutionära ekonomiska organisationer, med andra ord syndikalistiska organisationer, den största uppmärksamhet.

Därmed skall man naturligtvis icke fränkänna de rent anarkistiska organisationerna varje värde. Tvärtom! De ha att uppodla den allmänna revolutionära upplysningens ofantliga fält, de kunna utveckla en intensiv propaganda, så att det frivilliga slaveriets anda försvinner och folket blir uppfostrat i antiaktöriska anda. De måste som dödsfiender angripa kapitalismen och staten och mana människorna till revolution. Även under själva revolutionen tillfaller dem dessa uppgifter: att väcka och egga folket och mana till kamp mot varje ny makthavare. Inga herrar och inga slavar - det är deras lösen i dag som alltid. Och därför äro också anarkisterna välkomna i de syndikalistiska organisationerna. De skola även där uppträda för den principiella friheten, där som överallt eljest. Om de rena anarkisterna konservativt hålla fast vid, att deltagandet i dagskampen hindrar syndikalismen att sysselsätta sig med förberedelser till den sociala revolutionen och med revolutionär aktion som går ut över det nuvarande samhällets ram, då kan det genmåljas, att de blott behöva verka för, att icke så blir förhållandet. Men detta kan naturligtvis icke ske utifrån, men blott inifrån; inne i de syndikalistiska organisationerna. Och därför kunna vi ropa till de rena anarkisterna: gå in i de syndikalistiska organisationerna, ty blott därigenom kunna ni verka för det klassmedvetna proletarietets förberedelser till den sociala revolutionen.

Neutralitetssyndikalismen

Den uppfattning, att inga politiska frågor eller frågor rörande olika världsuppfattning bör lämnas plats inom de syndikalistiska organisationerna, har ett visst berättigande. Man behöver blott betrakta de fackliga organisationernas upplösningstillstånd i de olika länderna, betrakta den kommunistiska splittringstaktikens och de socialdemokratiska motaktionernas ödeläggande verksamhet för att man skall höja sin röst mot de politiska meningsstridigheterna inom fackföreningarna.

Men problemet blir emellertid icke löst med att man dekreterar, att de revolutionära fackorganisationerna icke få vara politiska diskussionsklubbar, men måste vara klasskamporganisationer. Först och främst få de syndikalistiska organisationerna icke fråga de arbetare, som vilja ansluta sig, om de tillhöra det eller det politiska partiet, den eller den sekten. Men detta får icke hindra, att man upplyser de nyvunna medlemmarna om syndikalismens väsen, om dess sociala mission, dess nuvarande och framtida uppgifter. Och när detta sker, då framkommer med nödvändighet ställningstagandet mot de politiska partierna, vilka äro för fångandet av arbetarnas röster och slutligen för gripandet av den politiska makten genom partierna. Gent emot dessa partier står den syndikalistiska läran icke neutral, utan som motståndare.

Syndikalismen är varken partipolitisk eller socialt neutral, ty neutral betyder mer eller mindre indifferent. Och det är icke syndikalismen. Syndikalismen har tvärtom en ganska utpräglad uppfattning om det nuvarande samhället och en särskild uppfattning, som är egen för densamma, om den sociala revolutionen. Syndikalismen har egna kampmedel, egna kampformer och egna mål. Under fullföljandet av sina mål kommer syndikalismen i kollision med andra riktningar, när den vill skrida framåt på sin väg. Partierna betrakta sig själva som proletarietets hjärna och fackorganisationerna - antingen de äro syndikalistiska eller reformistiska - som något partiet underordnat. Syndikalismen, även neutralitetssyndikalismen, vill själv föra klasskampen och vill

själv föra proletarietets befrielsekamp. Detta för oundgängligen till syndikalismens rivalitet med partierna, en rivalitet som under revolutionstider måste urarta till ömsesidigt bekämpande. Ryssland med bolsjevikernas förföljelse av syndikalisterna och de tyska syndikalisternas beslut om att medlemmarna icke kunna tillhöra ett politiskt parti äro exempel. Mellan syndikalismens direkta aktion och de politiska partiernas parlamentariska aktion ligger en stor klyfta. Syndikalisterna propagera för och försvara generalstrejker, de politiska partierna bekämpa densamma och erkänna allra högst den politiska masstrejken.

Skulle man ur det faktum, att syndikalismen har sitt eget ideal, sina egna uppgifter och sitt eget mål, vilja draga den slutsats, att syndikalismen är sig själv nog, då har man blivit en formel rikare, men för övrigt icke vunnit någonting. Formeln är själv intetsägande och numera redan föråldrad. Den uppstod vid en tid, då man diskuterade de syndikalistiska teorierna och då man ville sätta en gräns mot de politiska partierna, vilka i Frankrike tävlade om den syndikalistiska rörelsens grund. Filosofiskt sett kan blott ett absolut väsen vara sig självt nog, och även detta väsen står i förhållande till omvärlden, som trots allt existerar. Men så ha icke ens de själv tillräckliga syndikalisterna menat det. De ville blott säga socialdemokraterna, anarkisterna och senare bolsjevikerna: vi behöva eder icke, vår rörelse är sig själv nog och räcker för allt, för klasskampen och för genomförandet av den sociala revolutionen.

Om man med syndikalism menar en ren fackföreningsrörelse och ingenting annat, då räcker denna faktiskt icke, ty den blotta fackföreningsrörelsen har inget självständigt socialt ideal. Om man däremot därmed menar den revolutionära syndikalismen, då har åberopandet av själv tillräckligheten redan sit berättigande gent emot partierna, vilka vilja göra syndikalismen sig underdånig. Frankrikes syndikalister betjänade sig av själv tillräcklighetsteorien gent emot bolsjevikerna, som i sin maktlystnad grep efter C.G.T.U., vilken syndikalistiska organisation även kom i dess våld. Är detta avvisande även på sin plats gent emot den anarkistiska rörelsen?

Besvarandet av denna fråga bringar oss till en jämförelse mellan syndikalismen och anarkismen, till anarkosyndikalismen.

Anarkosyndikalismen

Syndikalismen och anarkismen har båda gemensamt den direkta aktionens kampmedel. Syndikalisterna äro för den direkta aktionen, emedan de äro emot varje parlamentarisk verksamhet och vilja förverkliga lösenordet: arbetarnas frigörelse måste vara arbetarnas eget verk. Anarkisterna appellera till de enskilda och egga dem till deras egen frigörelse, vilken naturligtvis icke kan läggas i händerna på andra.

Syndikalismen och anarkismen äro båda för det förtryckta och utsugna folkets ständiga kamp mot sina herrar: båda äro för den permanenta klasskampen. Syndikalisterna förklara strejk, bojkott, obstruktion och sabotage, och anarkisterna understödja alla dessa kampmedel och uppmana arbetarna att använda sig av dem.

Syndikalister och anarkister är antimilitarister. De syndikalistiska organisationerna måste rycka grundvalen undan fötterna på militarismen och krigen genom att vägra att framställa vapen och krigsmaterial. De måste förbereda strejken, eventuellt generalstrejken som medel i händelse av krigsutbrott. Anarkisterna bistå dem i detta strävande och arbeta för de enskildas och massornas vägran att göra militärtjänst.

Syndikalismen och anarkismen äro för generalstrejken som inledning till den sociala revolutionen. Denna generalstrejk måste föras av de revolutionära syndikalistiska organisationerna och understödjas av anarkisterna.

Har generalstrejken blivit genomförd, måste man skrida till uppbyggandet av det fria samhället. Även här mötas syndikalisterna och anarkisterna, då båda vilja genomföra reorganiseringen av samhället icke blott utan statens medverkan, men med utestängandet av staten. Även om båda ursprungligen utgå från olika förutsättningar, komma de dock båda till samma resultat. Anarkismen är på förhand motståndare till staten, syndikalismen blir det genom sin praktiska verksamhet och genom konsekvenserna av sin taktik. Den fria kommunen är anarkismens ideal. Att bygga upp den fria kommunens ekonomiska grundval och att skapa det frivilliga samarbetet mellan alla kommuner i ekonomiskt avseende är en uppgift för syndikalismen. När den sociala generalstrejken brutit ut, då träda de syndikalistiska arbetarebörserna i verksamhet: de fastställa livsmedelsbehovet, behovet av förnödenhetsartiklar, av bostäder etc. och enligt detta behov ordnas produktionen genom

de av arbetarna övertagna företagen. Vad som fattas i den egna kommunen anskaffas genom förmedling av industriförbunden och arbetarebörserna, liksom det, som produceras i den egna kommunen men fattas i andra blir avsänt till de behövande orterna. Denna praxis för fyllandet av behoven utestänger varje statsingripande, så att anarkisterna utan betänkande kunna, ja, måste medverka vid detta arbete, om de vilja leda revolutionen i frihetliga banor och kväva varje ansats till ny statsbildning i sin linda. Varje ingripande av aktoritära institutioner blir överflödigt i samma mån som arbetarna förstå att själva reglera produktion och konsumtion efter undanröjandet av privategendomen. Lagstiftningen blir utan objekt i samma ögonblick de arbetande genom sin egen verksamhet rycker grunden undan fötterna för varje lag.

Samman med lagstiftningen måste också exekutivmakten, som förlämnar lagen den erforderliga kraften, falla. D.v.s. domstols- och polisorganen, fängelserna och militären måste försvinna. På detta sätt gör den egendomslösa behovsekonomiens praktiska uppbyggande syndikalismen till statsmotståndare. De sista skrankorna mellan syndikalismen och anarkismen faller: *båda äro motståndare och fiende till staten, och här förssiggår föreningen mellan syndikalism och anarkism till anarkosyndikalism.*

Denna sammansmältning är oundgänglig.

Den kommer förr eller senare till stånd i alla länder. Och om den icke kommer förr, så kommer den i den sociala revolutionens tid, då alla problem mogna så mycket fortare och kräva snabbt avögrande. Måtte förnuftig insikt och sumförståndsvilja påskynda sammanfogandets verk, så att redan nu fruktbringande arbete kan uppstå ur detsamma.

Det Anarkistiska Biblioteket

Augustin Souchy
Syndikalism och Anarkosyndikalism
1925

Syndikalismen 1925

sv.anarchistlibraries.net